

Izjemna medovita drevesa na Slovenskem (II. del)

prof. dr. Robert Brus

Oddelek za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire Biotehniške fakultete
Univerze v Ljubljani
Robert.Brus@bf.uni-lj.si

4. Brinarjeva jelka na Rakitni

Obseg: 197 cm, višina: 34 m

Brinarjeva jelka (*Abies alba*) pri Rakitni ni bilo drevo, ki bi izstopalo s svojimi merami, ampak z izredno gosto raščeno krošnjo cipresaste oblike. Podobni mutanti s stebrasto rastjo so pri drevesih zelo redki in Brinarjeva jelka je bila edina znana takšna jelka pri nas. Poleg nenavadne oblike jo je odlikovala še izredna vitalnost, saj je bila bolj zdrava od okoliških jelk. Žal je poleti 2016 za zdaj še neznan storilec drevo iz nepojasnenega razloga preprosto posekal. Če v preteklosti ne bi vegetativno vzgojili nekaj njenih potomcev, bi bil dragocen in tudi za vzgojo okrasnih dreves zanimiv genotip izgubljen za vedno.

5. Hrast v Cundrovcu

Obseg: 795 cm, višina: 20 m

Hrast dob (*Quercus robur*) v vasi Cundrovec pri Brežicah

Brinarjeva jelka, nesrečno posekana poleti 2016

je najdebelejši znani slovenski hrast. Je pravzaprav ostanek mogočnih nižinskih hrastovih gozdov, ki so imeli smolo, da so rasli na rodovitnih in za kmetijstvo najzanimivejših tleh, kjer so gozdove najprej izkrčili. V tem delu Slovenije rastejo še drugi najdebelejši hrasti, med njimi Cvelbarjev hrast v Malencah pri Kostanjevici (obseg 700 cm, višina 27 m). Nujčev hrast v Gregovcah, dolgoletni prvak, se je pred leti zaradi starosti in močnega napada hrastovega kozlička žal posušil. Kasteličev hrast v Cundrovcu je eno naših najdebelejših dreves iz enega samega debla, takšno torej, ki zanesljivo ni nastalo z zraščanjem več debel. Drevo je zdravo in ima razraščeno krošnjo, njegovo starost ocenjujejo na približno 300 let.

6. Macesen v Mali Pišnici

Obseg: 422 cm, višina: 22 m

Macesen (*Larix decidua*) v bližini sedla Grlo med dolinama Mala Pišnica in Tamar je eden največjih slovenskih macesnov. Bil je še znatno višji, dokler mu ni že pred dobrimi tremi desetletji vihar odlomil skoraj 10 metrov vrha. S starostjo, katere ocene se gibljejo od 500 pa do skoraj 1000 let, je zanesljivo eno najstarejših dreves pri nas. Raste na nadmorski višini skoraj

Hrast v Cundrovcu je naš najdebelejši hrast.

Macesen v Mali Pišnici je eno najstarejših dreves na Slovenskem.

1500 metrov. Zaradi že precej zaostrenih rastiščnih razmer je njegova rast počasna, to pa je tudi eden od pogojev za doseganje visoke starosti. Dva še nekoliko večja macesna, prvi z obsegom 464 cm in višino 29 m, drugi z obsegom 435 cm in enako višino, raste na pobočju Krofičke nad Logarsko dolino, njuna starost pa je verjetno podobna starosti macesna v Mali Pišnici.

V predstavitev zaradi zanimivosti vključujemo tudi oreh in sekvojo, četudi nista medoviti drevesi.

7. Oreh v Kočevski Reki

Obseg: 434 cm, višina: 10 m

Navadni oreh (*Juglans regia*) ob cerkvi sredi naselja Kočevska Reka je najdebelejši znani oreh v Sloveniji. Že večkrat v preteklosti so ga precej prizadeli mrzle zime, obilen sneg ali žled, zaradi česar so mu morali krošnjo večkrat pošteno

Zelena luč za pripravo NPK apiterapevt

11. decembra 2017 je v Centru RS za poklicno izobraževanje potekala seja odbora za poklicne standarde – storitve. Odbor je podprl predlog ČZS, da se pripravi katalog standardov strokovnih znanj in spretnosti za nacionalno poklicno kvalifikacijo apiterapevt. V naslednjem koraku naj bi bila ustanovljena skupina za pripravo tega kataloga. Pred uveljavitvijo NPK apiterapevt bo treba pridobiti še soglasje Ministrstva za zdravje RS

obrezati in znižati. To se dobro vidi tudi na fotografiji. Kočevska je področje s precej ostrim podnebjem, ki za rast toploljubnih orehov ni najprijaznejše, dejstvo, da najdebelejši oreh raste prav tu, pa se ujema z ugotovitvami, da drevesa prav v robnih razmerah in na robu svojega areala pogosto dosegajo največje mere.

8. Hincejeva sekvoja v Orešju pri Ptujju

Obseg: 770 cm, višina: 45 m

Hincejeva sekvoja, kakor jo imenujejo, je v resnici mamutovec (*Sequoiadendron giganteum*). Mamutovci so največja živa bitja na svetu, največji med njimi pa je v Narodnem parku Sekvoja v Kaliforniji rastoči General Sherman z obsegom 25 metrov in prostornino 1400 m³. Prve mamutovce so v Evropo prinesli razmeroma pozno in celo najstarejši med njimi nimajo več kot 160 let. Hincejeva sekvoja, ki raste nedaleč od brega Drave v Orešju pri Ptujju, je za svojo starost (morda dobrih 120 let) že prava velikanka. Pri nas je seveda največja, čeprav velike sekvoje (seveda mamutovci!) rastejo tudi v zdravilišču Rimske toplice, na Ruperč Vrhu pri Novem mestu, v Preddvoru, pri gradu Pišece, na več mestih v Mariboru in drugje.

Oreh v Kočevski Reki je naš najdebelejši oreh.

Hincejeva sekvoja v Orešju pri Ptujju je v resnici mamutovec.

in Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano RS, kar predstavlja določen izziv, saj vsa zakonodaja trenutno še ne omogoča opravljanja tega poklica. Strokovna skupina, v kateri med drugim s strokovnimi utemeljitvami sodelujejo Vlado Pušnik, Karl Vogrinčič in Franc Šivic s podporo ČZS, bo šla smelo naprej, z jasnimi cilji priznati poklic apiterapevt, četudi bo to pomenilo spreminjanje zakonodaje.

ČZS